

Føroyar undir nýggju . . .

(Framhald frá 1. síðu).

FIGGJARPOLITIKKUR SEIN-

ASTA LANDSSTYRISINS

At byggja á trotabúgvíð aftaná fólkalokkslandsstýrið bar ikki til. Eingir pengar, skipflotin minkandi smávegis vega- og havnabyggingar, arbeiðsloysið stórr enn nakrantíð áður í Føroya søgu. So óhugna ligt dapurt og óskukalt sá út, tá javnaðarmenn tóku við landsstýrisleiðsluni.

Nú mátti farast til verka, so tað munaði, og vit skulu her vísa á, hvussu peningur varð fingin til vegar aftur at figgjarlógini og ta, sum ríkisskassin letur árliga, eins og hvussu figgjartjóðan var, tá P. M. Dam legði frá sær sum lögmaður:

1. 40 milj. kr. útvegað til real-kreditstovnin.
2. 3 milj. kr. eyka útvegað um árið til studning til skipabygging.
3. Fiskaribankafinansiering til skipabygging.
4. Finansiering frá norskum skipasmiðjum til skipabygging.
5. »Egnsudviklingslåne» til vinnulívið.
6. 1 milj. kr. eyka um árið til vegabygging.
7. 27 milj. kr. útvegað til SEV og alt gjørt greitt at útvega líka nógv aftrat.
8. 18 milj. kr. útvegað til sjúkrahúsbygging í Havn.
9. 34 milj. kr. til sinnissjúkrahúsið.
10. 8 milj. kr. til bygjan av lærarskúla.
11. Samráðingar forðar og tilsøgn fingin um 60 miljóna íleggingargrunn.
12. Allir grunnar tingsins forðir sjóur og 5 milj. kr. til avlop, tá P. M. Dam legði frá sær sum lögmaður.

Hesi töluni tala; tað víkast ikki; men hetta rópár »14. sept. eru »eingi úrslit at vísa á.

Ongatíð eru menn og flokkar komnir til so vælbygvð borð, sum teir sokallaðu »sjálfstýris-flokkarnir. Tær høvdu bara at taka ímóti umleið

150 MILJÓNUM KRÓNUM

sum P. M. Dam hevði samráðst um við ríkisstýrið og fingið tilsøgn um.

TJÓÐVELDISSTOÐAN: Frá tjóðveldismennum kom einki úttan mótmæli, mótmæli móti ovurdrum lánum, mótmæli móti »daniseringsgullinum», sum vildi forkoma okkum sum fólk og drepa livssílu tjóðarinnar.

Men hvat hava so tjóðveldismenn avrikað, síðan teir komu í landsstýrið?

1. Endurtikið umsóknina um tær 34 milj. kr. til sjúkrahúsbygging. (hastisak í tinginum).
 2. Endurtikið umsóknina um miljónalánini til SEV.
 3. Biðið um avlopið av láninum, sum P. M. Dam útvegaði til skipa- og vegabygging.
 4. Endurtikið umsóknina um tær 60 miljónir, sum P. M. Dam hevði fingið tilsøgn um.
- Her er talan um júst tað sama »daniseringsgullið», sum vildi forkoma okkum sum tjóð, meðan Dam sat sum lögmaður.

Fyrir hesar miljónir vorðu javnaðarmenn róptir sambandsmenn!

HVAT ERU SO TJÓÐVELDIS-MENN NO?

Eitt aftrat.
Hvar eru hinir mongu miljónirnar hjá Erlendi Patursson til 0 PST RENTU?

HVØRJI VÓRU SO

HINI »EINGI ÚRSLITINI»?

Hetta var so figgjarpolitikkurin, ið forðar varð, meðan P. M. Dam sat sum lögmaður, eins og eitt sindur um stóðu tjóðveldisflokksins tá og hina málku kúvendingina, tá flokkurin kom í landsstýrið.

Vit skulu síðan stutt triva í nøkur »eingi úrslite aftrat og gera nakrar stuttar viðmerkingar til stóðu tjóðveldisflokksins.

Hvat var so avrikað í lögmannstíð P. M. Dams?

FISKIVINNAN

Fiskiskipaflothin var minkaður við 7000 tons, tá seinasta landsstýri tók við; men undir hesum landsstýrinum vorðu nýbygd skip uppá 14000 tons.

1. 40 nýggj skip komu til landið og 18 onnur í gerð.
2. 6 pst. studningurin til skipasmiðjur av byggikostnaðinum av hvørjum skipi.

FISKIMARKSMÁLID

Undir fólkalokksstýrinum fingu vit 12 ára sáttmálan um 3 mila markid, samstundis sum vit vorðu ríknir út um 12 fjóðringamarkid bæði í Íslandi og Noregi.

1. Fiskimarkid flutt út á 12 fjóðringar við undantaksreglum fyri breitar og endaliga uppsagdur at fara úr gildið 27. april í ár.
2. Mest sum alt hitt gamla veiðu-øki í Íslandi afturvunnið fyri snellu og snori.
3. Rætt at veiða inn at 6 fjóðringum í Noregi í 10 ár.
4. Fleiri nýggjar havnir og víðar veiðu- og virkisøki í Grønlandi
5. Allar fyrireikingar gjordar til bygjan av nýggjum vaktarskipi

Hetta vóru ikki smávegis vinningar, og meiraúrtøkum av teimum hevur kenst í hundratals heimum í Føroyum.

TJÓÐVELDISSTOÐAN: Í hesum málið hevur tjóðveldisflokkurin stutt sagt einki annað gjørt úttan roynt at skapa rumbul og ósøgn. Annars er at siga um stóðu flokksins:

Føroyar: Flokkurin gav túsundtals lyfti um ikki at vilja samráðast við nakran um hetta mál eins og túsundtals lyfti um, at fiskimarkid skuldi flytast út 28. april í ár.

Erlendi Patursson var sjáur til samráðingar við ríkisstýrið, og sendi Hákon Djurhuus til London at samráðast við bretar.

FISKIMARKID VARD IKKI FLUTT UT 28. APRIL

Ísland: Erlendi Patursson skuldi umboða fiskimenn undir fiskimarkssamráðingunum við Ísland; men hóast hann var komn til Íslands møtti hann á ONGUM fundi.

Grønland: Tjóðveldismenn vilja slíta okkum burtur úr danska ríkisfelagsskapinum og úthýsa okkum í Grønlandi.

Fleiri orð eru óneyðug.

Vaktarskipið: Tjóðveldismenn hava lagt alla orku í at keypt ein gamlan, upplagan, norskan hvalabát; men tá teir ikki fingu hetta ígjøgnum tóku teir »Viking» fyrri 20.000 kr. um mánaðin BARA í leigu. (»Viðoy» kostaði 5.000 kr. um mánaðin.)

SOSIALLOGGÁVAN

Eitt hitt størsta avrekssverk sefnasta landstýrisins er nýggja sosialloggávan, sum í dag er størsta figgjargilla trygd, ið nakrantíð er veitt gomlum, avlannum, einkjum, foreldraleysum, børnum, sjúkum, deyvum, bláðum og annars óðrum treingjandi. Her varð vunnið:

1. Fólkapensjónin.
2. Avlampsjónin.
3. Einkjupensjónin.
4. Barnatrygðin.
5. Sersfororgin.
6. Stuðul til ellisheim.

TJÓÐVELDISSTOÐAN: Flokkurin vildi einans ganga við til at »hota um verstu brekini í sosialloggávan», sum hann veruliga var ímóti tí tá Knút Wang bað tjóðveldismenn um at atkvøða ímóti, tá tað vildi forða loysingini í mong ár, um gomul, avlamin, einkjur og onnur treingjandi fingu tað ov gott, svaraðu tjóðveldismenn, at hetta vóru teir greiðir yvir, men teir TORDU ikki at fella hetta mál.

LÓNARPOLITIKKURIN

Á lónarókinum mátti nakað munandi gerast, tí lónarlagið samsvaraði ikki dýrtíðina og alsamt vaksandi livikostnaðinum. Her varð farið til verka og flestu stættir fingu eina munandi lónarvæðing.

1. Minslónin hækkað frá 650 uppi 1000 kr.
2. Príviðbótin hækkað úr 2 og 5 oyrum upp í 15 oyru kg.
3. Arbeiðslónin hækkað við 41 oyru um tíman fyrri menn og ávikavist meira fyrri kvinnur.
4. 6 pst. frítíðarløn til fiskimenn.
5. Betri lónaríkindi fyrri starvs- og tenastufólk.

TJÓÐVELDISSTOÐAN: Lutverk tjóðveldismanna í hesum miklu lónarbatum er lítil og eingin.

Minslónin: Hana høvdu teir hækkað úr 800 nður í 650 kr., og um uppskot flokksins varð framt, tá minslónin varð hækkað upp í 900 kr., vildi hetta einans givið slakar 800 kr.

Frítíðarlónin: Vóru ímóti 6 pst. frítíðarlónini, tá landskassin skuldi bera kostnaðin í fyrsta umfari.

Aðrar lónir: Vóru ímóti lónarhækking til starvs- og tenastufólk; men hækkaðu kortini sínar egna landsstýrislónir við 6000 kr., so skjótt teir komu framt.

VIÐM: Nú hava tjóðveldismenn avtakið gjöld reiðaranna — 1,5 milj. kr. — til lónjavnargrunnin sum skal bera kostnaðin av minslónini og príviðbótini.

SJÚKRAHÚSVIÐURSKIFTINI

Eisini á hesum øki lá nógv á lán. Alt var gjørt greitt til sjúkrahúsbygging í Havn fyrri fleiri árum síðan, men landsstýrið frammanundan hevði ikki evnað at útvega peningin.

Annars fekk landsstýrið avrikað hetta:

1. Sjúkrahúsbyggingin byrjað í Havn og Klaksvíkar sjúkrahús fullført.
2. Alt gjørt greitt til sinnissjúkrahúsbyggingina, og peningurin útvegaður.
3. Nýggj heknaskipan við øktum heknatali.

TJÓÐVELDISSTOÐAN: Flokkurin hevur funnist nógv at hesi bygging. Hann hevur verið harðliga ímóti donskum byggingini — »daniseringsgullinum», men síðan teir funnu á »biddaragotunni», sum teir áður hava havt so rígt orða-

lag til, hava teir biðið, nikka og takka fyrri tær 34 milj. kr. til sinnissjúkrahúsið.

ILEGGINGARMÁL

Á hesum øki var alneyðugt at fáa nakað gjørt, og umframt ta ílegging, ið vit hava nevnt, fingu vit undir seinasta landsstýrið

1. »Egnsudviklingslovene» at galda fyrri Føroyar, og longu nú er »tjóður miljónapeningur sambert hesa lóg.
2. Lógtingsveðhald fyrri lánum til stórr og smærri idnaðar- og frystivirki.

SKÚLAMÁL

Fyrir skúla- og mentunarmál hevur á ongum sinni áður verið avrikað so nógv sum undir seinasta landsstýri.

1. 8 nýggj fólkskúlar bygdur.
2. Nýggj skúlaalóg.
3. Fleiri preliminærskúlar stovnaðir.
4. Studentaskúlin bygdur.
5. Figgjanin av lærarskúlanum greidd.
6. Føroya fólkaháskúli nótumansgjordur.
7. Sjómannaskúlin fullgjigjaður.
8. »Ungdommens uddannelses-fonde» sett at galda fyrri Føroyar, og lestrarstudningurin fleirfaldur.
9. Mong onnur skúlaalóg tiltøk í sambandi við tekniskar skúlar, framhaldsskúlar, serskúlar o. s. fr.

SKATTAMÁL

Á fyrsta sinni síðan menn her á landi fóru at faast við skattamál, varð skattalætti veittur teimum minstu inntøkum, eins og einstakir frádráttir vóru hækkaðir ella loyvdur fyrri fyrstu ferð.

1. Skattamarkið hækkað uppi 4000 kr.
2. Barnafrádrátturin hækkaður til ávikavist 65 og 80 kr. fyrri barnið.
3. Serligur fiskimannafraðráttur.
4. Loyvt at draga 2000 kr. av fyrri inntøku konanna.

Sosialistiskur alheimspolitikkur

Á seinasta alheims-sosialistafundinum í Amsterdam vorðu gjordar nógv fundarsamtýktir, har fleiri viðgjördu alheimsmál, millum annað hesar:

- 1) **GRÍKKALAND:** Fundurin segði seg solðariskan við demokratisku krefturnar og heitti á stjórnina at tryggja fult demokratískt frælsi.
- 2) **SPANIA:** Tað er grovt svik at tala um liberalisering, samstundis sum politiskir mótmøðmenn dagliga verða fastsettir.
- 3) **POLITISKIR FANGAR:** Váttað var samkensla við forfylgissunum í fleiri londum og víst varð á, at javnaðarmenn og aðrir vorðu kúgaðir í londunum fyrri eystan jarnjaldið.
- 4) **SUDURAFRIKA:** Vápnasendingarnar mugu stöðgað, og finnst mugu mogulíkar fyrri sterkum og harðrændari trýsti.
- 5) **INDIA:** Idnaðarlöndini mugu økja um hjálpin fyrri at styrkja um stöðuna mótmegis Kina.
- 6) **MARKNAÐIRNIR:** »Tey 6» og »tey 7» mugu arbeiða betri saman og finna eina loysn, sum førir burtur úr deyðasiglingini.

TRYGGINGARSAMBANDIÐ

FØROYAR

Føroya Krigstrygging tlf. 1090 Føroya Sjóváttrygging tlf. 1090
Føroya Brunatrygging tlf. 1098 Fø. Vanlukkatrygging tlf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vøru - hús - innbúgv - ferðagóðs - bilar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egna trygging